

Szent Kornél (Cornelius) volt a 21. pápa. 251 márciusától 253 júniusáig, haláláig irányította a keresztény egyházat. Amikor Rómában összeültek a püspökök, hogy megválasszák az új egyházfőt, Decius császár féktelen keresztényüldözései éppen lanyhulni kezdett. Ezért is tölték el a választás időpontját, remélve a béke helyreálltát.

Ebben a két hónapos intervallumban került szembe Novatianusszal. A bűnbocsánat kérdésében Cornelius képviselte az irgalmasabb, kegyesebb vonalat. Szerinte ugyanis a gyilkosság, házasságtörés és a hitehagyás is megbocsátható bűnök, ha azokat teljes szívéből megbánja az ember. Az egyház tehát feloldozhat még ezen bűnök alól is, igaz ehhez püspöki gyóntatást szabott meg. Ellenfele ettől radikálisabb nézeteket vallott, és szerinte ki kellene közösíteni az egyházból azokat, akik ezen bűnöket elkövették.

Végül Szent Cyprianus segítségével megnyerte a csatát, és hatvan püspök szavazott Corneliusra. Az új pápának azonban pontifikátusa végéig szembe kellett néznie Novatianus ellenpápaságával. 251 őszén kiközösítette ellenfelét az egyházból. 252-ben a császár újra üldözni kezdte a keresztényeket. Így Cornelius is száműzték Rómából Centumcellaebe, a mai Civita Vecchiába. Száműzetésében halt meg. Az ősi Cornelius nemzetség sarját a Calixtus-katakombában temették el. Vértanúsága miatt szentté avatták, ünnepét szeptember 16-án tartják.

Cyprianus, Thascius Caelilius (Karthágó, 200 körül – Karthágó, 258. szeptember 14.), karthágói püspök, író.

Előkelő és gazdag család sarja. A Thascius név csúfnév, amit pogány ellenfelei aggattak rá, és

talán a coprianus (bohóc, naplopó) pun megfelelője. Kitűnő nevelésben részesült. Életének nagyobb feléről, amikor mint pogány ügyvéd és rétor tevékenykedett, nem sokat tudunk. Annyi bizonyos, hogy érett férfikorában tért keresztény hitre, majd Donatus püspök pappá szentelte. Felszentelője halála után a nép követelésére 248-249 körül Karthágó püspökévé választották. Erről az életrajzáról több forrás maradt fenn (egy Vita / Életrajz, amelyet Pontius, volt diakónusa írt; Hieronymus De viris illustribus 67; Acta proconsularis: mártíromságának leírása). Egy jó barátja, Caecilius hatására tért meg, aki megismertette a keresztény hittel. Szintén az ő hatására kezdett el már a keresztség felvétele (246) előtt önmegtartóztató életet élni, valamint vagyona egy részét szétosztotta a szegények között. Az Ad Donatum (Donatushoz) című munkájában, amelyet már keresztényként írt, örvendezve beszéli el, hogy szakított korábbi életével, hogy Krisztusban új életet kezdjen. 248-249 körül egy Quirinus nevű keresztény férfi megkérte, hogy a Szentírásból gyűjtse ki azokat a részeket, amelyek a keresztény tanítás igazáról szólnak. Így jött létre a Testimonium libri III (Tanúságok), amely elősegítette, hogy alaposabban elmélyüljön a Szentírás vizsgálatában. Ez elősegítette a püspöki hivatásra való hatékonyabb felkészülést is. Nagy tekintélynek örvendett egész Africában: Numidia és Mauretánia mintegy 150 püspökséggel az ő fennhatósága alá tartoztak. Az ő tevékenysége alatt indult meg az első nagy keresztényüldözés a Római Birodalomban. Traianus Decius császár (249-251) elrendelte, hogy minden polgár könyörögjön a császáért és családjáért, és mutasson be áldozatot értük. Akik megtették, igazolást kaptak róla, akik nem, azok ellen eljárás indult. Cyprianust barátai beszélték rá, hogy meneküljön. Egyházát levelek által kormányozta, az 5-43. levél ebből a korból származik. A közvélemény szemében menekülése megfutamodásnak tűnt, az egyház neheztelt rá. Az 5. levélben a szegények gondozását szorgalmazta, a 7.-ben a bebörtönzöttek látogatásáról intézkedett. A proconsul 250-ben érkezett Karthágóba, és megkezdődtek a kivégzések. A 10. levélben arról ír, hogy örül, hogy sok keresztény vállalta a mártírhalált. Az üldöztetésnek 251-ben szakadt vége, Cyprianus két művel tért vissza a városba. Az egyik a De Catholicae Ecclesiae unitate (A katolikus egyház egységéről), a másik a De lapsis (Az elbukottakról). 250-ben pestis tört ki Karthágóban, ekkor írta a De mortalitate (A halandóságról) és a De opere et eleemosynis (A segítségről és alamizsnáról) című műveket. I. Valerianus császár 257-ben indította meg a második nagy keresztényüldözést. 257. augusztus 30-án Aspasius Paternus proconsul kérdésére válaszolva kereszténynek vallotta magát, ezért a Karthágó melletti Curubisbe száműzték. Egy évet töltött itt. 258-ban Valerianus császár ismét elrendelte a keresztényüldözést. Az új helytartó, Galerius Maximus Uticába (ma Bu Sater) rendelte Cyprianust. Ő azonban ismét elmenekült, mivel Karthágóban akart meghalni (80. és 81. levél). A 81. levél, ami a levélgyűjtemény utolsó darabja, búcsúlevél. Visszatért Karthágóba, elfogták, és többször is rá akarták venni, hogy pogány isteneknek áldozzon. Ő ezt megtagadta, és kard általi halállal büntették. Hóhérjának 25 aranyat adatott. Saját kezűleg kötötte be a szemét, majd odanyújtotta a kezét, hogy Julianus nevű papja és a szintén Julianus nevet viselő szubdiakónus kösse meg. A keresztények felfogták a vérét és ereklyeként őrizték. Ünnepe napja IX. Gergely pápa óta szeptember 16.